

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-07-20
Besvaras senast
2026-08-03

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:963 Synliggörande av UNRWA som organisation

Efter Hamas terrorattack mot Israel den 7 oktober 2023 har israeliska myndigheter presenterat omfattande och deklassificerad bevisning som visar på en djupgående och systematisk infiltration av FN-organet UNRWA i Gaza. Enligt den israeliska rapporten *The Connection Between UNRWA and Hamas* in Gaza från 2025 är minst 1 462 av de 12 521 UNRWA-anställda i Gaza, motsvarande 12 procent, identifierade som medlemmar i Hamas, Palestinska islamiska jihad (PIJ) eller andra terroristorganisationer. Andelen är ännu högre bland ledande befattningar inom utbildningsverksamheten: minst 80 av 546 rektorer och biträdande rektorer, det vill säga 15 procent, tillhör terrorgrupper. Dessa personer har arbetat i 60 olika UNRWA-institutioner. Minst 18 UNRWA-anställda deltog aktivt i attackerna den 7 oktober, bland annat i mord, kidnappningar och operativt stöd till de invaderande styrkorna.

Hamas har vidare utnyttjat UNRWA:s infrastruktur som en central del av sin krigföring under lång tid. Terrortunnlar har grävts under eller i direkt anslutning till UNRWA-skolor, med schakt placerade i eller intill dessa faciliteter. I minst två bekräftade fall var skolornas rektorer medlemmar i Hamas militära gren. En avancerad serverfarm för Hamas centrala underrättelse och ledningscentral har legat under UNRWA:s huvudkontor i Gaza och dragit nytta av elförsörjning från anläggningen. Raketbeskjutning mot israeliskt territorium har regelbundet skett från områden i direkt närhet av UNRWA-institutioner, särskilt skolor. Bevisningen bygger på beslagttaget fiendematerial, korsreferering av personnummer och annan verifierad underrättelse.

UNRWA:s egna rekryterings- och kontrollrutiner har visat sig otillräckliga. Organisationen screenar främst mot FN:s sanktionslista, som inte omfattar Hamas eller PIJ, och har i praktiken förlitat sig på intyg från lokala myndigheter, det vill säga Hamas i Gaza, sedan 2007. Den oberoende Colonna-granskningen 2024 och andra analyser har konstaterat allvarliga brister i neutralitetskontrollerna. Trots upprepade israeliska varningar under många år har UNRWA:s ledning inte vidtagit tillräckliga åtgärder. Uttalanden från både tidigare och nuvarande kommissionärer har snarare normaliserat närvaron av Hamas medlemmar som en del av Gazas sociala väv.

Mot denna bakgrund är det djupt problematiskt att vissa politiska aktörer, delar av civilsamhället och internationella röster fortsätter att argumentera för återupptagande eller utökat direkt stöd till UNRWA med hänvisning till

humanitära behov. Ett sådant stöd riskerar att svenska skattebetalares pengar indirekt bidrar till en organisation vars personal och infrastruktur har utnyttjats för terrorism inklusive den värsta attacken mot judar sedan Förintelsen. Det underminerar också ansträngningarna att avvärja Hamas och förhindra att organisationen återtar kontrollen över Gaza. Att blunda för eller bagatellisera den dokumenterade infiltrationen, det aktiva deltagandet i massmord och det systematiska militära utnyttjandet av skolor och huvudkontor är inte ett uttryck för humanitärt ansvar. Det är en farlig och oansvarig hållning som prioriterar ideologi framför fakta och säkerhet.

Den nuvarande svenska regeringen har i stället visat prov på ansvarstagande och faktabaserad politik. Genom beslutet att avbryta kärnstödet till UNRWA från 2025 och omdirigera det kraftigt ökade humanitära stödet till Gaza via pålitliga och kontrollerbara aktörer som World Food Programme, Unicef, Internationella rödakorskommittén och Rädda Barnen har regeringen säkerställt att hjälpen når civilbefolkningen utan att kompromissa med svenska värderingar. Regeringen har avsatt 800 miljoner kronor för humanitärt stöd till Gaza och regionen under 2026, en nivå som gör Sverige till en av de största givarna i EU på området. Samtidigt har regeringen varit tydlig med krav på reformer av UNRWA, kritiserat bristen på neutralitet och understrukit att Hamas inte kan ha någon plats i ett framtida styre av Gaza. Detta står i skarp kontrast till de länder och aktörer som fortsätter att kanalisera betydande resurser till en organisation med allvarliga strukturella problem.

Regeringens linje skyddar inte bara svenska intressen och skattebetalarnas pengar utan bidrar också till en långsiktigt hållbar humanitär politik. Genom att prioritera organisationer med robusta kontrollmekanismer undviks de risker som är förknippade med UNRWA:s bristfälliga granskning och den påvisade infiltrationen. Det är ett viktigt avsteg från tidigare, mer okritiska förhållningssätt och ett konkret bidrag till den internationella ansträngningen att motverka terrorismens finansiering och infrastruktur. Att vissa krafter kritiserar detta beslut och kräver återupptagande av stöd till UNRWA visar på en naivitet inför de allvarliga bevisen eller en ovilja att dra de nödvändiga slutsatserna.

Sammanfattningsvis utgör den väldokumenterade infiltrationen av UNRWA av Hamas ett starkt skäl att upprätthålla och vid behov stärka den svenska restriktiva linjen. Endast genom att kanalisera bistånd via organisationer med trovärdiga kontrollsystem kan man säkerställa att hjälpen verkligen når de civila behoven utan att samtidigt stärka terroriststrukturer. Den svenska

regeringen har här tagit ett ansvarsfullt och principiellt beslut som förtjänar stöd. Det vore förödande om Tidömajoritetens riktning bröts vid ett eventuellt maktskifte efter valet i höst.

Mot bakgrund av ovanstående önskas bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa svara på följande fråga:

Avser ministern, mot bakgrund av den information som släppts av israeliska myndigheter, att vidta några åtgärder i syfte att stärka kunskapen om UNRWA som organisation?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch